

Od Redakcji

Szanowni Państwo.

Wspólnie z Redakcją czasopisma „Bezpieczny Bank” oddajemy w Państwa ręce wydanie specjalne poświęcone zagadnieniom sektora finansowego. Jego publikacja następuje w czasie szczególnym, także dla Polski, a tematyka artykułów wiąże się z wyzwaniami, jakie w ostatnim czasie pojawiały się i nadal pojawiają przed polskim rynkiem.

Sytuacja geopolityczna związana z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę kieruje uwagę uczestników rynku finansowego w stronę obszarów, które – jakkolwiek od dłuższego czasu są przedmiotem ich zainteresowania – teraz nabierają szczególnego, wręcz żywotnego znaczenia. Mam tu na myśli przede wszystkim kwestie związane z zapewnieniem odporności sektora finansowego na zagrożenia płynące ze sfery cyber oraz na inne zagrożenia mające wpływ na ciągłość działania instytucji finansowych. Temat cyberbezpieczeństwa, znajdujący się już w poprzedzających latach wysoko w agendzie nadzorcy rynku, wzrasta w obecnych warunkach do rangi jednego z priorytetów.

Równoległe, związane z sytuacją geopolityczną warunki na rynkach m.in. paliw kopalnych, wymuszają nowe spojrzenie na finansowanie transformacji energetycznej i na zaangażowanie sektora finansowego w przejście do gospodarki zeroemisyjnej. Kwestie, które w ostatnich latach były rozpatrywane głównie z punktu widzenia polityki klimatycznej, obecnie muszą być postrzegane jako sprawa bezpieczeństwa energetycznego krajów Zachodu, w tym Polski. Ta zmiana percepcji nie tylko prowadzi do wniosku, że transformacja energetyczna powinna być w długim okresie kontynuowana, ale wręcz nakazuje spojrzeć na nią jak na sposób dywersyfikacji źródeł energii i postępującego uniezależnienia się od dostaw paliw kopalnych, a w efekcie – do uzyskania samodzielności energetycznej i bezpieczeństwa energetycznego.

Te wyzwania tworzą też szanse dla polskiego rynku finansowego, które – odpowiednio wcześniej zidentyfikowane i zaadresowane – mogą stać się źródłami jego przewagi konkurencyjnej, w dłuższym okresie przekładając się na sukces polskiej gospodarki.

Szczególną uwagę należy – moim zdaniem – zwrócić na kształtowanie kompetencji w obszarze cyberbezpieczeństwa. Polska ma w tym obszarze bardzo duży potencjał, którego wyrazem są choćby wysokie miejsca zajmowane przez naszych specjalistów w międzynarodowych ćwiczeniach z tego zakresu. Specjalizacja i dalszy rozwój tych kompetencji może nam pozwolić stać się jednym z globalnych liderów – nie tylko skutecznie zapewniającym cyberbezpieczeństwo własnemu rynkowi finansowemu, ale także świadczącym w tym zakresie specjalistyczne usługi na rzecz podmiotów z innych rynków, w tym działających globalnie.

Szansy upatruję także w zagadnieniach związanych z transformacją energetyczną. Połączenie kompetencji technologicznych z wiedzą prawniczą i finansową oraz podejściem ukierunkowanym na poszukiwanie dobrze rozumianych innowacji finansowych w obszarze tzw. zrównoważonych finansów, daje możliwość stworzenia instrumentów służących sfinansowaniu wielkich potrzeb inwestycyjnych związanych z transformacją energetyczną, ale także z inwestycjami infrastrukturalnymi niezbędnymi dla budowy samodzielności energetycznej i przemysłowej Polski i regionu. Rozwój i promocja naszych kompetencji w tym obszarze są kluczowe, aby nasz rynek finansowy mógł być tym rynkiem, na którym tego typu inwestycje są finansowane.

Z powyższych przyczyn zrozumiałe i zasługujące na pozytywne odnotowanie jest zainteresowanie aspektami prawnymi i regulacyjnymi dotyczącymi cyberbezpieczeństwa i zrównoważonych finansów. Artykuły dotyczące obu tych obszarów znajdą Państwo w bieżącym numerze „Bezpiecznego Banku”.

Istotne miejsce w tym wydaniu „Bezpiecznego Banku” zajmują też rozważania związane z transakcjami restrukturyzacyjnymi, w szczególności realizowanymi w ramach reżimu przymusowej restrukturyzacji (*resolution*). Działania restrukturyzacyjne, w tym także te związane z trudną sytuacją niektórych przedsiębiorców, są naturalnym elementem cyklu gospodarczego. Szczególny status podmiotów rynku finansowego, zwłaszcza banków, czyni jednak te kwestie przedmiotem szczególnego zainteresowania prawodawców, także prawodawcy unijnego. Polska, jako państwo członkowskie Unii Europejskiej, dokonała implementacji stosownych regulacji unijnych, dzięki czemu funkcjonujemy we wspólnej przestrzeni prawnej wyznaczającej ramy prowadzenia działań restrukturyzacyjnych podmiotów rynku finansowego. Polski rynek finansowy w ostatnim czasie był miejscem realizacji kilku takich transakcji, co pozwala na dokonanie pewnych podsumowań i na wyciągnięcie wniosków. Jest to ważne, gdyż zdolność krajowych instytucji do profesjonalnego, sprawnego i zgodnego z duchem unijnych regulacji prowadzenia tego rodzaju postępowań restrukturyzacyjnych stanowi czynnik bezpieczeństwa, stabilności i przewidywalności naszego rynku finansowego. Dlatego też słusznie tematyce tej poświęca się uwagę w piśmiennictwie prawniczym, w tym także na łamach niniejszego numeru „Bezpiecznego Banku”. Prezentowane rozważania wskazują na efektywność procesów realizowanych w ramach przymusowej restrukturyzacji jako zapewniających stabilność krajowego rynku finansowego oraz ochronę deponentów, których zaufanie jest fundamentem funkcjonowania tego rynku.

Wszystkie powyższe zjawiska występują w warunkach dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości i pojawiających się wciąż kolejnych innowacji finansowych i nowych zjawisk rynkowych, które stanowią zarówno szanse rozwojowe rynku finansowego, jak i wyzwania regulacyjne lub nadzorcze. Można tu wspomnieć choćby o tzw. finansowaniu społecznościowym i transponowanych obecnie do polskiego porządku prawnego regulacjach unijnych w tym obszarze. Kwestie te są również tematem w jednym z przedstawianych tu artykułów. Kolejne obszary, w których należy spodziewać się finalizacji działań regulacyjnych prowadzonych na poziomie unijnym, są już wyraźnie widoczne – mowa tu choćby o planowanych regulacjach odnoszących się do rynków kryptoaktywów lub wymaganiach dotyczących odporności operacyjnej podmiotów sektora finansowego. Dyskusja dotycząca prawnych i regulacyjnych aspektów tych zjawisk będzie się toczyć w polskim piśmiennictwie. Towarzyszyć temu będzie zapewne refleksja nad tym, jak przemiany rynku finansowego wpływają na aktualność i adekwatność tradycyjnych pojęć podstawowych, a z drugiej strony – na ile owe podstawowe pojęcia odpowiadają potrzebom zmieniającego się rynku. Przyczynkiem do tego typu refleksji, a być może i szerszej dyskusji, stać się może zawarta w tym numerze analiza tak podstawowej kwestii, jak ustawowa definicja banku.

Autorami tekstów przedstawionych w niniejszym numerze specjalnym są przedstawiciele środowisk akademickich i praktycy prawa, czerpiący wiedzę i doświadczenie z wieloletniego stosowania przepisów, czy to z pozycji podmiotów komercyjnych sektora finansowego, czy też z perspektywy instytucji publicznych odpowiedzialnych za nadzór i dialog z tym sektorem.

Niniejsze wprowadzenie nie pretenduje do wyczerpującego przedstawienia całości opracowań, a – mam nadzieję – zachęci Czytelnika do bezpośredniego zapoznania się z nimi. Zapraszam Państwa do lektury niniejszego numeru „Bezpiecznego Banku” oraz do dyskusji na tematy w nim poruszone.

Dr hab. Jacek Jastrzębski, prof. UW
Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego